

NOORD SPANJE: Wolven, Beren en Zeevogels

23 – 30 Augustus 2017

Georganiseerd door:

www.birdingbreaks.nl

Reisschema

Dag 1 – 23 augustus 2017 Amsterdam – Bilbao - Potes

De vlucht van Schiphol naar Amsterdam verliep soepel. Godfried had zijn groene bus reeds in de parkeergarage van het vliegveld klaar staan en na het regelen van het huurbusje voor Fokko Erhart, onze tweede gids, gingen we op pad. Eerst hebben we een wandeling gemaakt in een park bij Derio. Tijdens deze wandeling zagen we mooi Cirlgors, Graszanger, Bonte Vliegenvanger, Zwarte Roodstaart, Europese Kanarie en de eerste Dwergarend. Hier bleek al snel dat de aandacht niet alleen naar de vogels zou gaan deze reis, want ook de vlinders en hagedisjes werden nauwkeurig bestudeerd. De lunch, in de vorm van de typische "bocadillos", werd genuttigd in een bar-restaurant van een hotel. Daarna haalden we onze Belgische deelnemer op van het vliegveld en reden we richting het Cantabrisch Gebergte. De route was landschappelijk bijzonder fraai dus we hoefden ons niet te vervelen. Onderweg werd zelfs een Waterspreeuw gespot. Opeens werd gestopt voor een veelbelovende roofvogel. Het bleek een Steenarend! En even later nog één!!! Een paartje Steenarend liet zich uitgebreid bewonderen. Aasgier, Dwergarend en Slechtvalk verschenen daar ook nog ten tonele. Het kon niet op! Toen was het tijd om naar het hotel te gaan. Ons eerste onderkomen had een prachtig uitzicht over de bergen en omliggende valleien. Bij aankomst werden we verwelkomd door een biddende Slangenarend. Ook niet slecht! Na het inchecken was er tijd voor een korte wandeling om de benen te strekken en te genieten van het schitterende berglandschap. Het biologische diner was lekker en onze gastheer en -vrouw waren zeer vriendelijk en behulpzaam. Tussen de gangen door heeft ieder zich voorgesteld. Het was een gezellige club en het belooft een fijne reis te worden.

Dag 2 – 24 augustus 2017 Fuente Dé – NP Picos de Europa - Boca de Huérgano

Vroeg ontbijt en meteen op pad, richting het Nationaal Park van Picos de Europa. We reden omhoog naar de “telesférico” van Fuente Dé. Het was grijs, mistig, bewolkt... Maar de rij was niet lang en zodoende konden we al snel met de kabelbaan omhoog. Halverwege de “vlucht” klaarde het plotseling op, het wolkendek lag ineens als een wollen deken aan onze voeten. Het omringende berglandschap was adembenemend. We werden er prompt allemaal vrolijk van. Bij aankomst in het hooggebergte werd meteen een alpenheggemus ontdekt (foto), en nog één, en nog één, we namen de tijd om ze goed te bekijken en te fotograferen. Toen volgde een wandeling van ongeveer een uur naar een rotswand waar we een goede kans zouden hebben om de Rotskruiper te zien. Onderweg zagen we meerdere Alpenheggemussen en ook een groep Pyreneese Gemen. Eenmaal bij de betreffende rotswand hebben we goed en vrij lang gezocht en gespeurd, maar helaas tevergeefs. De Rotskruiper liet zich niet zien... Op de terugweg kwamen de Alpenkauwen tevoorschijn. Die waren goed te benaderen (foto) evenals de Cantabrische Gems (foto). Andere soorten die we in de bergen hebben waargenomen zijn o.a. Alpenkraai, Vale Gier, Zwarte Roodstaart, Waterpieper en Tapuit. Na de lunch op grote hoogte daalden we weer af naar de vallei. Vervolgens zijn we gaan rijden en maakten we stops op mooie uitzichtpunten of als er een speciale vogel werd ontdekt. Zodoende zagen we Geelgors, Grauwe Klauwier, Sperwer, Havik, Boompieper, Gele Kwikstaart, Goudvink, etc... Na de check-in in het hotel volgde een auto excursie met als doel: Wilde Kat. Zodra de zon en diens gevolge de temperatuur daalden werd er langs de weg een Wilde Kat gevonden. We stopten bij de eerstvolgende veilige plek en observeerden de Wilde Kat met de telescoop. Hij zat lang stil en liep zo nu en dan wat heen en weer. We konden hem allemaal mooi zien. Een poging om die kat van dichtbij te zien mislukte. Vandaar dat we weer verder reden. Een tweede kat werd ontdekt, ook dichtbij de weg. We stopten en de Wilde Kat bleef rustig zitten. Uiteindelijk zagen we drie Wilde Katten!!! Voldaan keerden we terug naar het hotel. Het avondeten smaakte prima!

Dag 3 – 25 augustus 2017 Bergen en valleien rondom Riaño

Vroeg op voor de eerste van de drie wolven-excursies. Na een kopje koffie met een magdalena (spaans cakeje) werden we opgehaald door onze lokale gidsen met 4x4 Landrovers. Zo reden we over onverharde wegen de bergen in. Vervolgens moesten we nog een uur over bergpaden lopen om uitzicht te krijgen over een helling waar een groep wolven zich schuil zou houden. En inderdaad, ze waren aanwezig! Negen Wolven werden geteld, waarvan tenminste 2 volwassenen en 5 pups. Het was behoorlijk ver weg maar met de telescoop waren ze goed te zien. Het was prachtig om ze in hun natuurlijke omgeving en met natuurlijk gedrag te kunnen gadeslaan. Onze aandacht werd ook nog getrokken door een Blauwborst, die hier in de bergen broedt. Toen de wolven de beschutting in gingen om de dag door te brengen keerden wij terug naar het hotel, waar de brunch op ons stond te wachten. Daar waren we wel aan toe! We wilden de rest van de ochtend/voormiddag nog benutten dus we zijn meteen weer op pad gegaan om een relaxte wandeling te maken door een mooi valleitje dicht bij het hotel. Er werden veel vlinders gezien waaronder Kardinaalsmantel, Kleine en Bosrandparelmoervlinder en het Moors Bruin Blauwtje. Grijs Gors, Geelgors, Grauwe Vliegenvanger, Aasgier en Wespendif waren hier de leukste vogels. Het werd warm en de vermoeidheid sloeg toe. Tijd voor siësta dus! Want er stond nóg een excursie op het programma, wederom met lokale gidsen en jeeps. Maar eerst genoten we van een Slangenarend die niet ver van het hotel in een boom was gaan zitten. We konden zijn gele ogen goed zien. Die namiddag/avond gingen we posten op een heuvel met mooi uitzicht op het omringende, woeste landschap. Naarmate het later werd kwamen er steeds meer zoogdieren tevoorschijn: Ree, Gems, Wild Zwijn en twee Wilde Katten (foto), maar geen Wolf. De prachtige zonsondergang vormde een mooie afsluiter van deze lange en enerverende dag met schitterend weer.

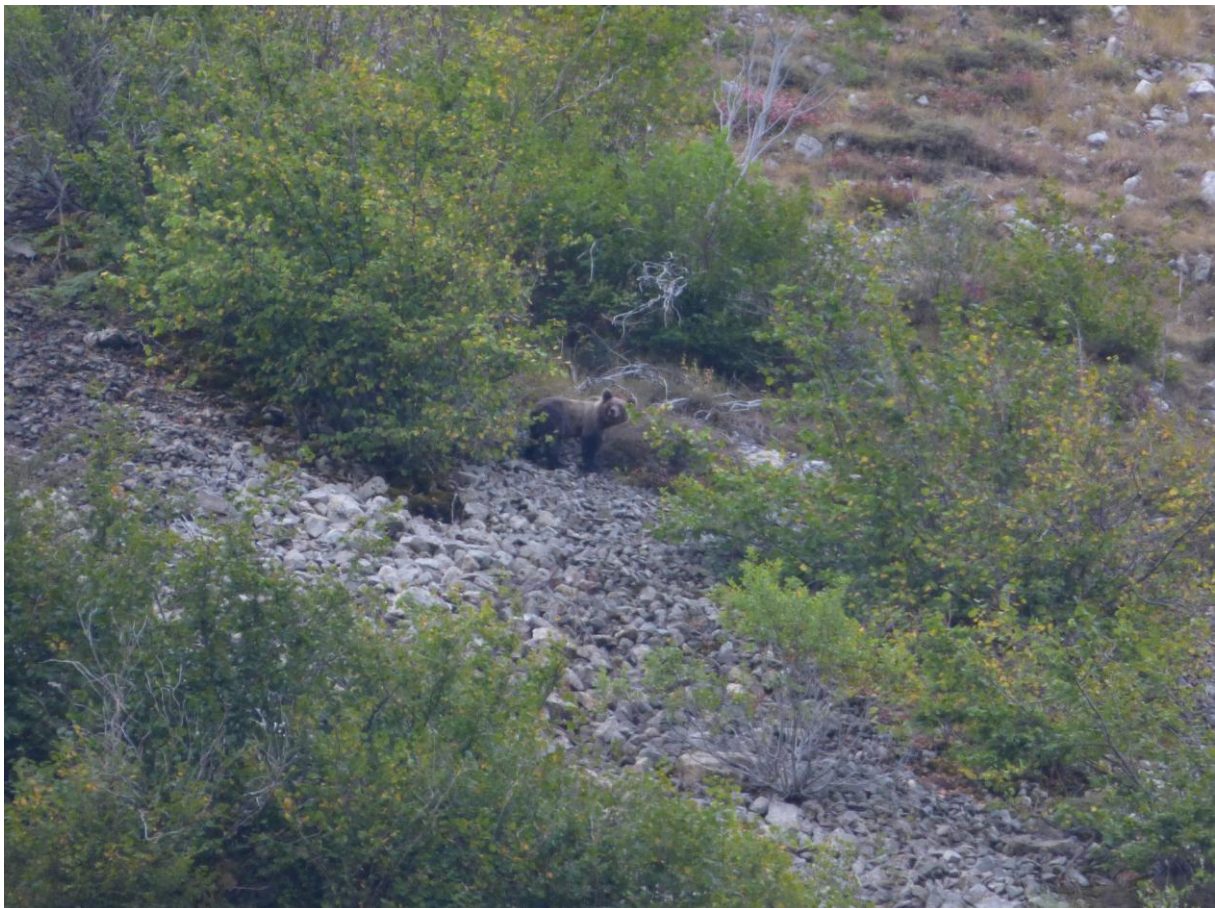
Dag 4 – 26 augustus 2017 Riaño – Somiedo - Villablino

Wederom vroeg op pad met het doel om de Wolf te zien en hopelijk de waarneming van gisteren te verbeteren. Ditmaal was het een korte wandeling tot de plek waar we gingen posten. Het werd langzaam aan steeds lichter. Een Ree kwam dichtbij uit de beschutting. We hoorden Zwarte Specht roepen. Een auto van een parkwachter reed door de vallei waarop wij uitkeken. Dat leek ons niet gunstig... De moed zakte ons al bijna in de schoenen. Daar zaten we al zeker anderhalf uur te zoeken en te speuren toen onze lokale gids opeens het verlossende woord uitsprak, "LOBO" oftewel WOLF. Drie of vier jonge wolven dartelden al spelend over een helling. Opeens stook een adulte Wolf op ze af. De grote pups kregen er van langs. Misschien omdat ze niet snel genoeg door liepen naar de schuilplaats. Van schrik rende één jong de helling weer op. Uiteindelijk zagen we 6 verschillende dieren. We verloren ze uit het oog, maar even later werden ze een paar honderd meter verder weer gezien. Verbazingwekkend hoe snel ze zich verplaatsen door die struikvegetatie! Onze geduld en volharding werden ruimschoots beloond. Het was een pracht-waarneming! Blij en voldaan keerden we terug naar ons hotel. Na de brunch zijn we op de brug over een beek gaan vogelen. Waterspreeuw, Grote Gele Kwikstaart en Roodstuitwaluw lieten zich mooi zien. Een fijn afscheid van Boca de Huergano. Er stond ons een flinke rit voor de boeg naar het volgende hotel. Het landschap van de Picos de Europa was echter indrukwekkend dus we kwamen ogen tekort. Bij een restaurant hebben we "tortilla española" gegeten en wat gedronken om vervolgens door te rijden naar het natuurpark van Somiedo. Bij de bergpas vlogen vele Slangenarenden over, allemaal in zuidelijke richting. Sommige bleven stil tegen de wind in "hangen" (foto). Somiedo staat bekend als één van de gebieden met de hoogste dichtheid van Bruine Beren van Spanje. Een eerste poging om Bruine Beer te zien bleef echter zonder succes, maar dit voor ons nieuwe, bergachtige gebied zag er veelbelovend uit. Dus we hadden goede moed voor morgen. En wat hebben we geboft met het weer vandaag!

Dag 5 – 27 augustus 2017 Natuurpark Somiedo

In het donker reden we wederom naar Somiedo om op een andere “berenpost” dan die van gisteren ons geluk te beproeven. Er stond echter een harde wind, zodanig zelfs dat het zoeken werd bemoeilijkt. We zagen wel Cantabrische Gemzen en boompiepers dichtbij maar geen beer. Dan maar een kopje koffie! In Pola de Somiedo bezochten we tevens het berencentrum waar een mooie film over dit gebied en de Bruine Beer vertoond werd. Vervolgens bezochten we een kleinschalig agrarisch gebied dat in deze tijd van het jaar veel vogels aantrekt, mede vanwege de aanwezigheid van water. We genoten volop van Paapjes, Iberische Gele Kwikstaarten, een Draaihals, Grauwe Klauwier en een Iberische Klapekster. Maar ook de vlinders waren hier helemaal top. De vermoeidheid begon ons op een gegeven moment parten te spelen door al die vroege ochtend en late avond excursies en we besloten een rustmoment in te bouwen in een dennenbos. Sommige gingen vrolijk door met vogels kijken terwijl andere even een uiltje knapten. De vogelaars konden typische vogels van naaldbossen bijschrijven zoals Zwarte Mees, Vuurgoudhaan en Goudhaan. De Draaihals was ook weer van de partij. In de namiddag werd een derde plek die goed zou zijn voor de observatie van beer bezocht. Daar hadden we meer geluk. Twee beren werden gedurende behoorlijk lange tijd gevolgd. We konden hun doen en laten goed bestuderen door de telescoop en de verrekijker. Ze foerageerden op hazelnoten, wat uitzonderlijk vroeg was voor de tijd van het jaar. Dit kwam omdat er dit jaar helemaal geen vruchten zaten aan de Alpenvuilboom. We zagen hoe de beren de Hazelaars afstroopten en hardhandig takken braken om bij de nootjes te komen. Schitterend! De regen verzachte de beslissing om naar het hotel terug te keren. Het was weer een mooie dag geweest!

Dag 6 – 28 augustus 2017 Villablino - Somiedo - Avilés

Deze ochtend stond weer een berenexcursie op het programma maar ditmaal met een lokale gids. Toen we op de plaats aankwamen waar we hadden afgesproken stond ze ons al op te wachten om ons een Bruine Beer aan te wijzen. We vielen als het ware met onze neus in de boter. Ook deze beer hebben we weer lang en goed kunnen volgen in zijn natuurlijke doen en laten. Iedereen heeft hem prachtig kunnen zien en sommigen hebben zelfs redelijke foto's van de Beer gemaakt. Verderop ontdekte onze lokale gids er nog één, maar die bleef in de beschutting. We stonden daar met behoorlijk veel andere beren-spotters en besloten daarom om nog een poging te wagen op een ander, iets exclusiever, plekje. Onze lokale gids nam ons mee naar een heideveld met mooi uitzicht op een helling aan de overkant van de vallei. We ontdekten daar onder andere een Vos in een weitje. Maar de Bruine Beren-show was over. We kregen uitleg over het gebied, de flora en fauna, en de rol van de mens in het landschap. Heel interessant! Daarna volgde het gebruikelijke kopje koffie en lunchinkopen. We namen afscheid van onze gids en van Somiedo, het berengebied, en reden verder richting de kust van Asturië. We lunchten op een mooie picnickplaats, onder grote bomen, waar we rustig hebben kunnen genieten van het mooie weer, de vlinders, libellen (o.a. een bronlibel), een Spaanse Vlag (foto), en het goede gezelschap. Eenmaal bij de kust zijn we ingecheckt in het vierde en laatste hotel en hebben we een wandeling gemaakt langs de rotsige kust. In eerste instantie trok een groep meeuwen onze aandacht. Er zaten Zwartkopmeeuwen tussen de Geelpoten. Er was er zelfs één geringd. Dat bleek later een 12 jarige vogel te zijn, geringd als jong in Antwerpen. Andere hoogtepunten waren Kuifaalscholver, Zwarte Zeeëend, Jan van Gent, de eerste Kuhls Pijlstormvogels, Vuurgoudhaan en een Grasmus. Maar we hadden natuurlijk ook weer oog voor Kolibrievlinder en verschillende soorten dagvlinders en libellen. Niet onbelangrijk: ook in dit hotel waren het diner en de wijn weer dik in orde.

Dag 7 – 29 augustus 2017 Boottocht op de Cantabrische Zee

Vandaag stond een boottocht op de Cantabrische Zee op het programma. De omstandigheden waren goed, kalme zee en niet te veel wind. Maar niet iedereen houdt van boottochtjes op zee. Dus er was een alternatief programma voor de landrotten onder ons. Fokko leidde deze succesvolle excursie naar de Cabo de Peñas kaap, een imposante klifkust met heidevelden er achter. Hier werden o.a. Slechtvalk, Provençaalse Grasmus, Draaihals, Paapje en Hop waargenomen. De zeevaarders verkozen het ruime sop. We voeren met een mooie katamaran de haven uit, de zee op. Al snel zagen we de eerste Kuhls Pijlstormvogels en een Vale Pijlstormvogel. De Grote Jager kwam zo nu en dan even langs om te kijken of er iets van zijn gading was. Er hing een groepje meeuwen achter de boot want er werd continu visafval gestrooid. Waarschijnlijk was er veel voedsel aanwezig op zee want de meeuwen en pijlstormvogels waren niet zo happig. Op een gegeven moment kwamen we een groepje Grote Pijlstormvogels tegen! Er zat ook een helemaal donker exemplaar tussen: een Grauwe Pijlstormvogel. Ze lieten zich goed benaderen en iedereen kon ze mooi bekijken en fotograferen. Zodoende zagen we vier soorten pijlstormvogels. We genoten enorm van de Gewone Dolfijnen en Grienden. De Gewone Dolfijnen waren spectaculair met hun sprongen en duiken dichtbij de boot en de moeder Griend met kalf waren helemaal top (foto). Zo nu en dan vlogen er ook Stormvogeltjes langs, maar ze bleven helaas een beetje ver weg. Het leken allemaal gewone Stormvogels. Ook Jan van Genten werden regelmatig gezien. Eén exemplaar zelfs heel dichtbij, zodanig dat we dachten dat hij ziek was maar toen we hem probeerden te pakken, vloog hij toch op. Gelukkig maar! Op volle zee vlogen ook zangvogels op trek langs, zoals vliegenvangers en fitjaffen. Het was indrukwekkend om die kleine vogels over die immense zee te zien vliegen. Vogeltrek in levende lijve! Toen we de haven naderden werd een groep kluten opgemerkt die rondjes vloog op zoek naar een geschikt slikstrandje om te rusten en fourageren. Na een volle dag op zee namen we een drankje en een hapje in de haven om vervolgens naar het hotel te gaan om de koffers te pakken. Het einde van deze mooie reis kwam helaas steeds dichterbij. We zaten met gemengde gevoelens aan het laatste avondmaal. Aan de ene kant voldaan en tevreden over al het moois dat we reeds gezien en beleefd hadden, en aan de andere kant met tegenzin naar de dag van morgen. Het eten smaakte er niet minder om!

Griend, moeder met kalf (Foto: Rob Baars)

Dag 8 – 30 augustus 2017 Avilés - Bilbao

Er was vandaag helaas geen tijd meer om te vogelen. We reden vrijwel in één ruk door naar het vliegveld. Tijdens de koffiestop werd nog even een kringetje gevormd. De gidsen werden in het zonnetje gezet en de mooiste momenten van de reis werden gememoreerd. En dat waren er heel wat! We kwamen stipt op tijd aan op het vliegveld. Maar de vlucht had wat vertraging. Uiteindelijk kwamen we allemaal goed en wel op Schiphol aan waar we afscheid namen.

Dit is van de drie edities de meest succesvolle wolven en beren-reis tot nu toe geweest. We hebben zowel Wilde Kat, als Wolf als Beer heel mooi gezien. Ook de boottocht met de zeevogels, dolfinen en grienden, alsmede de roofvogels en de vlinders waren zeer geslaagd. De excursie in de hoge bergen van de Picos de Europa heeft dan wel geen Rotskruiper opgeleverd (de misser van de reis), maar het landschap, de Gemzen, Alpenkauwen en Alpenheggemussen compenseerden dat ruimschoots.

Ik wil hierbij alle deelnemers hartelijk danken voor jullie postieve inbreng! Ik hoop jullie allemaal nog eens te kunnen verwelkomen op een reis van BirdingBreaks.

Tot de volgende keer!

La Codosera, 29 december 2017

Godfried Schreur

